

Aan
De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800

Datum
12 november 2025

Ons kenmerk
Cft 202500125

Pagina
1/3

Uw kenmerk

Bijlagen
6

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Onderwerp
Doorgeleiding vastgestelde eerste begrotingswijziging 2025 Bonaire

Geachte heer Van Marum,

Op 30 oktober 2025 ontving het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft) de eerste vastgestelde begrotingswijziging 2025 (VBW) van Bonaire. Het ingediende amendement is door de eilandsraad verworpen, zodat dit geen invloed heeft gehad op de ontwerpbegrotingswijziging. Conform artikel 21 jo. artikel 19 van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet FinBES) stuurt het Cft u hierbij de vastgestelde eerste BW (bijlage 2) toe ter besluitvorming.

Advies

Het Cft adviseert u de vastgestelde begrotingswijziging goed te keuren.

Toelichting

Het Cft maakte zich zorgen over het realiteitsgehalte van de eerste OBW 2025 omdat de toename van de begrote lasten bijzonder omvangrijk is in vergelijking met de realisatie in het eerste halfjaar. Daarnaast was het Cft bezorgd dat Bonaire in het tweede kwartaal wederom onrechtmatige uitgaven deed. Bij de tweede uitvoeringsrapportage 2025 bleek het totaal aan onrechtmatigheden in het tweede kwartaal te zijn toegenomen¹.

Het Cft acht een gerichte bijstelling van de begroting ten opzichte van de eind vorig jaar vastgestelde begroting 2025 gewenst zodat enerzijds het realiteitsgehalte van de begroting toeneemt en anderzijds nieuwe onrechtmatige uitgaven kunnen worden voorkomen. De vastgestelde begrotingswijziging corrigeert de onrechtmatigheden en helpt Bonaire verdere onrechtmatigheden te voorkomen.

Het Cft maakt zich evenwel nog steeds zorgen over het realiteitsgehalte van de begroting ondanks de via de Nota van Wijziging (NvW) doorgevoerde verlaging van de eerste BW 2025.

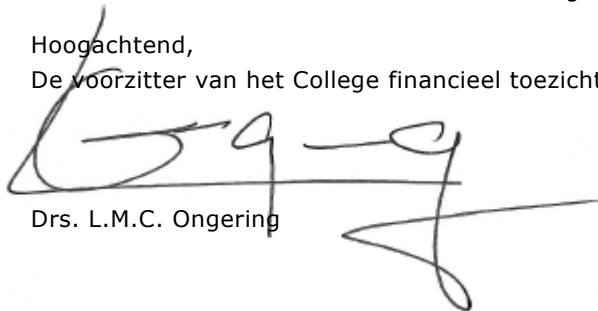
Met de NvW is de begroting met USD 22,7 miljoen neerwaarts bijgesteld van USD 197,0 naar USD 174,2 miljoen. Dat is gebeurd door, conform het advies van het Cft, de middelen van bijzondere uitkeringen over meerdere jaren te verdelen. Het advies van het Cft om de onttrekking aan de bestemmingsreserves te verlagen is niet opgevolgd. Hierdoor wordt de realisatie op basis van de realisatiecijfers uit de tweede UR slechts verhoogd van 35 naar 39 procent van de aangepaste begroting. Het Cft acht de kans klein dat Bonaire in het tweede halfjaar een dergelijke achterstand in de realisatie weet in te halen.

Met het openbaar lichaam is afgesproken dat de derde UR gepaard gaat met een tweede begrotingswijziging 2025. Het Cft acht het van belang dat Bonaire de begroting dan, onder meer op basis van de uitvoeringsinformatie uit de derde UR, gericht verder naar beneden bijstelt. Op die manier wordt het realiteitsgehalte van de begroting 2025 vergroot zonder de kans op nieuwe onrechtmatigheden te verhogen. Een realisatie van meer dan 95 procent van de begrote lasten aan het einde van 2025 is daarbij een goed streven.

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De voorzitter van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

A handwritten signature in dark ink, appearing to be 'L.M.C. Ongerling', written over a horizontal line.

Drs. L.M.C. Ongerling

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:

De eilandsraad van het openbaar lichaam Bonaire

Het bestuurscollege van het openbaar lichaam Bonaire

Het hoofd Financiën van het openbaar lichaam Bonaire

Bijlage 1: Eindnoten

¹ Bonaire heeft in het eerste kwartaal voor USD 2,4 miljoen meer aan investeringen gerealiseerd dan in de VB 2025 begroot. In het tweede kwartaal is het aantal onrechtmatigheden toegenomen:

- USD 4,2 miljoen aan niet-begrote investeringen.
- USD 9,0 miljoen meer aan bijzondere uitkeringen uitgegeven of verplicht dan begroot.
- USD 6,0 miljoen aan reserves onttrokken zonder instemming van de eilandsraad.